

ŠTEV. BROJ 1. *

V LJUBLJANI, JANUAR 1927.

* LETO GODINA IX.

Hajrudin Čurić:

Sokoli.

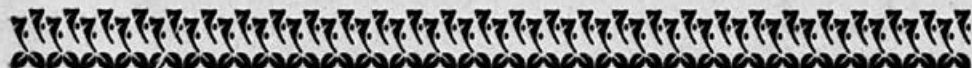

reo sam ih jednoga dana nasmejana lica. Kazaše mi, da su to ljudi zdrava tela i zdrave duše, čvrsta karaktera. I magnet tih njihovih osobina privuče me tim dičnim ljudima, na čijim sam licama čitao: »Sloga, Bratstvo, Jednakost.«

...I za me otpoče novi život, novo doba, nova nada i novo uzdanje. Telo i duša moja počеше se kupati u mirisnoj atmosferi, koja je opkoljavala te ljude. Telo počе jačati, a duša, nadahnuta novim, lepšim idejama, počе se oplemenjivati.

... I pridolazili su ljudi... Četa njihova rasla je i rasla... A njihovo se lice sjalo od radosti. Osmeh im je bio na licu kao i onoga dana, kada sam ih sreo nasmejane.

Ti ljudi zdrava tela i zdrave duše, čvrsta karaktera, čiji je magnet privlačio i zadržavao ljude, da im da magnetizam i jakost Čovečanstva, bili su i jesu — Sokoli. —

Spominu.

(Ob proslavi 1. decembra.)

»Kaj plakaš?

»Tvoj jok me je zbudil iz divnih sanj. Čula sem utrip enega samega velikega srca — izlitega v brezkončno ljubezen. Kako smo si stiskali roke, bratje zedinjeni! Ni bilo besede — samo misel je bila med nami — in bila je globlja od besednega izraza. Jaz mislim: doživeli smo veličino čistega vstajenja... Takrat je bilo...

»Prebolel si, brat, Golgoto Kosovega polja, napojenega s krvjo tvojih sinov!«

»Prebolel sem jo z zmago naše pravične volje, ki jo je našel vajin objem — brata! In vidva — kakšna je bila vajina pot do te naše prekrasno uresničene bajke, združitve med nami?«

»S teboj sva hodila na Golgoto. Toda raztrgala sva težke verige! Koliko jih je umolknilo za večnost na tej poti! Zatiralec jih je oropal življenja — tega božjega daru človeške bitnosti! — Zdaj pa so padle verige z žvenketom na tista tla, ki krijejo prezgodaj ubite glasnike naše svobode! Kje si Zrinjski in ti Frankopan, kje si Matija Gubec in kje ste vi vsi, ki so vas zapirali v ječe in vi, ki so vas ustrelili z zavezanimi očmi?! — Pa je padla tista črna krpa z vaših oči na zemljo. Da je padla? Toda ni vam usojeno videti, ko je zagrnjen nad vami neprodiren mrak zemlje — groba! Ah, čujemo vaše vzdihne... Odmev so vaše dece, vaših žená, vaših bratov in sester! — Pozdravljeni!«...

In kolo troedinih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev se je zblizžalo, glava se je sklonila h glavi, roke so se objele, troje živih src se je združilo v eno nerazdeljivo življenje. —

»O — joooj!« —

Dvignil je glavo v kolu Slovenec. — Prisluhnil je v daljo in čul je vzdih:

»Brat — brat!«

Slovenec je zakrilil z roko po zraku in vzkliknil:

»Tu sem! — Čemu me kličeš?«

Zazvenelo je dvoje strun. Od dveh strani je prihajalo bridko tožече:

»Nimamo cvetja s svobodno vihrajočo trobojnico, da bi ga položili pred sliko narodnega vladarja — našega kralja! Naše cvetje je odeto v črno žalost!«

»Kdo ste?« so vztrepetale ustnice Slovenca.

»Naša deca ne govori več svobodno svojega materinega jezika!«

»Kdo ste?«

»Kaj ste nas pozabili, da vprašujete, kdo smo?«

Šum morskih valov tam doli od Primorja je potopil vase poslednji vzdih naših zaslužjenih primorskih bratov! Vzdihu pa je odgovoril drug odmev — iz našega Korotana!

Svobodni Slovenec v svobodnem kolu je tesnobno zaplakal. Dvignil je glavo Srb, pogledal ga je Hrvat in sta vprašala:

»Zakaj plakaš?«

»Čul sem svoj lastni vzdih iz krajev zaslužjenih!« je tiho kanila zatajena solza na blede njegovo lice. Nenadoma se je vzravnal in brezpogojna odločnost mu je zasijala na obrazu.

»Ne, zdaj ne plakam več! Zakaj niso me klicali, da se solzim z njimi, njih klic mi je bil oster opomin njihove želje po naši svobodi. Razumel sem, kakor so mi rekli: »Daj nam, kar imaš sam!« — Hočem!«

Takrat je prisegel Slovenec. Glej — in še dvoje rok je drugovalo njegovi — tesno ob njej v veliki zaobljubi:

»In ne boš več plakalo Primorje in ne boš več tožil — Korotan!«

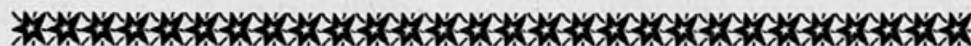
Igor Vidic:

Sveti trije kralji.

*Trije kralji potovali
so v deželi kraj morjā,
da bi našli svetlo zvezdo,
svetlo zvezdo vrh nebā.*

*Skoz puščave in pustinje
blodili smo noč in dan,
da bi našli svetlo zvezdo,
zlato luč za skupen stan.*

*Svetla zvezda — Domovina,
nam žari se iz višav;
Zdravo! Sveti trije kralji:
Matjaž, Marko, Tomislav!*

Albin Čebular:

Žalost.

*Postojna, Idrija, Vipava,
zakaj je v vaših srcih žalost?
Kje radost je in kje zabava,
ki rajala je v solncu zlatem?*

*Ah! ... Tujec je pridrl smelo,
oropal nam je govorico,
v verige je vkoval deželo
in bič razpletel je nad nami.*

Zašto smo Sokoli?

Veliki val svetskoga rata hteo je da uništi maleni brod Južnih Slavena. Zahvaljujući dobrome krmanošu, a taj je bio sam Bog, spasio se brod. Bilo je dosta žrtava. Oni, koji su se spasili, postali su slobodni i ujedinjeni. Tri brata bila su u istoj kući: u velikoj i moćnoj našoj Jugoslaviji. Pazili su se kao braća, koja znaju, da je u bratskoj slozi spas. Ta bratska sloga je zastrašila neprijatelja, koji nije smeo da dira u karike čvrstoga lanca, što ga skovaše tri brata. Ta bratska sloga bila je kineski zid, koji je štitio našu Jugoslaviju. Ali, nažalost, ta bratska sloga pređe ubrzo u neslogu. Jedan brat reče: »Moja je karika najtvrdja u lancu i da nije nje lanac bi pukao«. Drugi reče, da je njegova, a treći, videći što mu dva brata rade reče, da nije njihova karika najtvrdja, nego njegova. Razdor upade među braću kao strelica. Ova tri brata, u kojima sam personificirao Srbe, Hrvate i Slovence, počеше iznositi svoje separatističke ambicije. Samo mali deo ostade veran svetovnoj ideji Jugoslavenstva. Tu dolazimo do pitanja: »Zašto smo Sokoli?« Na to se pitanje može odgovoriti na dva načina: u sveslavenskom, sokolsko-čovečanskom smislu i u jugoslavensko-sokolskom smislu. Odgovor u prvom smislu glasio bi: »Sokoli smo zato, jer hoćemo da od Jugoslavena stvorimo Slavena, a od Slavena — čoveka. Čovek na ovaj način stvoren je pravi čovek, koji će u svako doba i svakome moći odgovoriti na pitanja, koja postavlja život.« Za nas je mnogo važniji najpre odgovor u jugoslavensko-sokolskom smislu, a zatim preko ovoga odgovor u sveslavenskom, sokolsko-čovečanskom smislu. Mi najpre treba da pometemo ispred svojih vrata, pa da onda rečemo drugome, koji nije pomeo: »Zašto ne pometeš ispred vrata?« Drugim rečima mi najpre trebamo srediti sve prilike u svojoj zemlji, pa se onda umešati u prilike prostranog sveta. Rešiti i srediti prilike u našoj državi nije laka stvar. Mi, Sokoli, primili smo se te teške zadaće, da je izvedemo do kraja, kako bi našu milu i dičnu Jugoslaviju doveli do onoga stepena i do one uloge, koju će igrati u Čovečanstvu!

U prvome redu moramo povratiti u Jugoslavenstvo onu zalutalu braću, koja su sada na krivome putu. Moramo im povratiti i u srce usaditi duh Jugoslavenstva. Moramo dakle biti apostoli Jugoslavenstva. Naše će reči biti: »Predite zalutala braćo u naše jugoslavensko kolo, da bude više i lepše! Nemojte se sunčati na mesečini, nego dođite iz sfere neizvesnosti na našu površinu, gde se vije jugoslavenska zastava, da vas naše jugoslavensko sunce ogreje i da vam zastava bude ono drago i milo, koje ćete ujedinjenim silama čuvati na strah i trepet neprijatelja!« To je zadaća nas Sokola. Tu misiju treba da izvr-

šimo. A kad je izvršimo uveren sam, da će se tome i sam krmanoš malenoga broda Južnih Slavena, sam Bog, veseliti!

Sokoli smo zato, jer je ideal Sokolstva: proširiti sokolsku ideju u sav narod, pridići ga i oplemeniti moralno, da jak i silan, krepostan i lep, veran i svestan, neovisan i radin sačuva opštu pozornost celoga kulturnoga sveta, pa da u ovome izvojshti jednakopravno mesto, poštovanje i uvažavanje. Sokoli smo zato, jer hoćemo da budemo ljudi.

Sokoli smo zato, jer hoćemo: jedan narod, jednu državu, jedno Sokolstvo!

Никола Дошенивић:

Соколска слава!

Бој се бије. Од првог почетка
соколова грми брзометка,
где год гађа, ту се сунце рађа,
јер душмана ко громом погађа.

А слобода уз освитак зоре
обасјала соколове дворе!
Пуни двори божанскога миља:
Победу им слога благосиља!

Заори се песма храброг војна
и одјекну брзометка бојна,
соко сиви гласно проговара:
Нестало је старих зулумћара!

На дрвећу задрктало грање
слушајући соколско кликтање!
Са поносом одишу нам груди —
слобода се на све стране буди!

Гуде гусле од јавора сува:
Брат уз брата отаџбину чува —
кад затреба мајко само зови
браниће те твоји Соколови!

Grmade goré!

roč dan je bil. Mirno in pokojno je ležala prijazna vasica sredi rodovitnega polja. Tiho in mirno je bilo okrog hiš, kakor da bi bilo vse izumrlo. Le tu in tam je sedela pred hišo sključena starka, ki je varovala najmlajše dete. Vsi ostali so odšli na polje, da se v potu svojega obraza preskrbijo za zimo. Hiteli so nakladati na vozove snope rumenega žita, da jih odpeljejo domov. Vse je hitelo in se trudilo, da bo božji blagoslov čimprej pod streho.

Tedaj je planil hipoma med te pridne delavce, v to mirno, pokojno vas strašen glas: Grmada gori!

Tam gori na bližnji gori je vzplapolal visok plamen proti nebu in se vzdignil kakor grozeči prst božji.

In ustavilo se je delo na polju — pokojna vas se je vznemirila. Okrog hiš, po potih in na polju je bilo naenkrat vse polno bežečih ljudi. Mladeniči in možje z različnim orodjem in orožjem, dekleta in žene s skromnim imetjem, med njimi preplašeni otroci, za njimi pa betežni starci, vse, vse je hitelo tja k cerkvi na gori. Tja za obzidje so hiteli, da bi se tam v taboru branili pred krvoločnim sovražnikom — pred Turkom. Braniti hočejo pred njim svoje najdražje, braniti svoje domove, braniti deco, braniti imetje.

Pa ko je pridrvel grozoviti divjak, tedaj so z brezprimernim junaštvom in požrtvovalnostjo odbijali njegove ljute napade. Mnogokrat se jim je to posrečilo in večkrat so udrli za premaganim sovražnikom ter ga še na begu preganjali.

Tako je bilo v tistih časih, ko je po naših jugoslovenskih krajih divjal divji Turek.

A danes gospodari po naših jugoslovenskih deželah še mnogo hujši, nevarnejši sovražnik. Tudi ta uničuje naše domove, pokončuje sadove našega truda, oklepa v verige naše mladeniče in može ter jih odvaja v težko sužnost. Tudi ta ubija može in žene in trga iz src naše mladine smisel za lepo in dobro. Kjerkoli zagospodari, se čuje divji krik in bolesten jok. Tam begajo uboge žene, ki jim je ugrabil može, tam se potikajo žalostno naokrog otroci, ki jim je krvolok ugrabil starše.

A tega krvoloka ne naznanjajo po gorah grmade, pred njim ne beže ljudje v močno utrjene tabore. Možje ne iščejo orožja, tudi mladenič ne zagrabi ne cepina in ne porata, da bi junaško razklal glavo nevarnemu sovražniku svojega rodu. Še starček in starka nista sklenila svojih ovenelih rok, da bi izprosila pomoči pri Najvišjem. Nič vsega tega!

Tega nevarnega sovražnika še kličejo v svoje hiše, možje in mladeniči se z njim bratijo in sklepajo najožje zveze. Ne sprejemajo ga pripravljene za boj, marveč mu odpirajo na stežaj hišna vrata. Z veselimi petjem in godbo ga sprejemajo pa mu pustijo, da jim odvaja deco, da jo oklepa v težke verige.

Kdo je ta nevarni sovražnik našega rodu, ki je tako preslepil naš narod, da ne vidi njegovega divjanja, da ne sliši obupnega joku njegovih nedolžnih žrtev?

Kdo je ta strašni, ki je tako omrežil naš rod, da se ne zaveda, da ga tira v prepad?

Ta najnevarnejši sovražnik našega rodu je — alkohol.

On je tisti, ki je omamil narod, da ne vidi brezdna, ki vanj drvi. On je tisti, ki izpodkopuje vse temelje naše narodne moči, našega narodnega zdravja.

Ubija naš narod telesno. Tisoče in tisoče telesno zaostalih, slabotnih, rahitičnih je žrtev njegovega delovanja.

A še mnogo hujše ga ubija moralno. Ubija mu živčevje, ubija moč in voljo, ki naj bi z njima uravnaval svoja dejanja. Nad 50% vseh zločincev nam priča o tem njegovem strahovitem vplivu, izgubljene žene so tudi do 70% njegove žrtve. Zaradi njegovega vpliva so propadli veliki narodi, ki so popolnoma izginili s sveta.

Alkohol zavira tudi duševni napredek našega naroda. Zaradi svojega pogubnega vpliva na možgane ima na vesti tisoče in tisoče idiotov, slaboumnih in slabonadarjenih. Statistika nam jasno priča, da je 75% idiotov potomcev pijancev.

Ta opasni zločinec pa izpodkopuje tla tudi našemu gospodarskemu blagostanju. Nad 8 milijard dinarjev žrtvujemo Jugoslovenci temu molohu. Ogromna vsota! Koliko neizmerno dorega bi lahko naredili za te novce, koliko gorja bi izbrisali, koliko solz posušili!

Vse to je neizmerna škoda, ki jo napravi ta grozni sovražnik našemu narodu. A zaslepljeni narod te škode ne vidi, ne vidi nevarnosti.

Zato pa je naša naloga, zlasti nas Sokolov, nas, potomcev naših hrabrih bojevnikov po taborih in vrljih sobojevnikov v balkanskih gorah, da primemo za orožje in udarimo v boj! Težak boj bo to! Zato bo treba skrajne požrtvovalnosti in samozatajevanja.

A da spozna naš narod, da divja po naših deželah ta opasni sovražnik, moramo najprej zažgati po vseh naših mestih goreče grmade.

Te svetle grmade, ki bodo glasno pričale narodu, kako nevarni sovražnik mu pustoši zemljo, morajo biti naši svetli — zgledi. Zgledi popolne zdržnosti alkohola — abstinenca, ki bodo glasni opomin vsem, ki so sužnji svojega krutega gospodarja. Ti zgledi naj jih opominjajo, da jim preti nevarnost, da je v nevarnosti njih imetje, njih poštenje, njih deca, ves njih narod.

Ti svetli zgledi — te goreče grmade naj preženejo malomarnost iz vrst našega rodu, naj ga opominjajo na opasnost, v kateri tiči.

In kdo je prvi poklican, da prižiga širom domovine te goreče grmade? Kdo je prvi, ki naj v poslednjo vas naznani to vest?

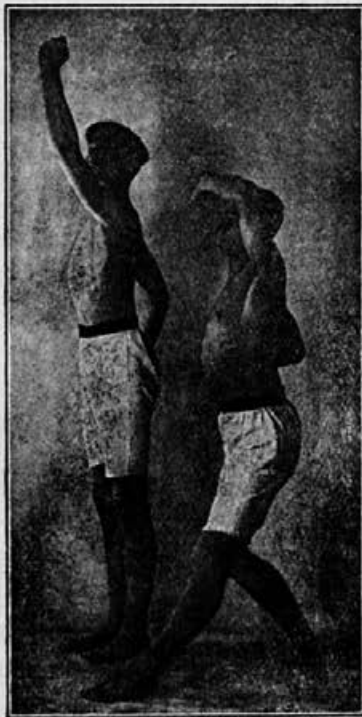
To smo mi Sokoli! Mi, ki se trudimo, da bi svoj narod vzgojili telesno, moralno in duševno, mi moramo prvi stopiti v boj proti najhujšemu našemu sovražniku — alkoholu.

Vsemu narodu naj svetijo naši svetli zgledi — popolne zdržnosti. Te naše svetle grmade naj oznanjajo, da so Sokoli vredni nasledniki naših junaških braniteljev v taborih, da smo vedno prvi v boju za vse lepo in dobro. Ko bomo tako oznanili narodu, da pustoši po njegovih deželah divji sovražnik, potem bomo zgrabili za orožje in se hrabro vojskovali.

V tem boju pa vam hoče, mladi junaki, pomagati vaš list »Sokolič«. Podal vam bo orožje, s katerim boste krepko odbijali napade sovražnika in ga nazadnje popolnoma premagali.

Tako boste postali res vredni nasledniki svojih pradedov!

Sedaj pa naj visoko vzplapolajo vaše svetle grmade — vaši zgledi abstinence in oznanjajo, da so vstali novi hajduki in branitelji domovine v taborih — Sokoli — abstinenti.

Gibi iz prostih vaj za naraščaj

Соколски нараштај као национална и државна будућност.

авез Југосл. Сокола расписао је, да се на данашњи дан, када се прославља ослобођење и уједињење нашега народа, а приликом манифестације те прославе, рекне неколико речи о соколском нараштају, као националној и државној будућности.

Ништа приличније и ништа лепше од те теме на данашњи дан и баш том приликом.

Значајан је данашњи дан и колико је значајан по садржини својој толико је значајнији, што је прослава његова везана с надом у омладину нашу у наш драги нараштај.

Ми знамо с каквим је жртвама дошло наше ослобођење и уједињење и какве су им жртве све претходиле.

Велике су те жртве и велика је цена њихова. Оне су резултат херојства нашега народа и његових великих синова.

Данашњи дан износи нам пред очи најлепше примере херојства.

Пред нашим су очима сви они велики дани и јунаци тих дана, који су нам спремали ово — чиме се данас дичимо и поносимо.

И зато можемо да кажемо, да је данашњи дан празник нашег националног Ускрса, којим слаavimo муке и подвиге нашега народа за велику и свету националну мисао, иза којих је и дошао Ускрс те велике и свете националне мисли.

Тај дан је узео Соко за дан, који он прославља и чијом садржином хоће да васпита све оне, који се купе под његов лепи барјак.

На данашњи дан излази он пред лица свих оних наших великана, који створише овај дан са заветом на верност, да ће поштовати њихова дела и чувати њихову славу и светло име.

На данашњи дан иступа он напред као будни чувар народне тековине са снажним и здравим покликом: »За народ и отаџбину!«

Садржина данашњег дана је херојство, а оно је синтеза свега, што је лепо, добро, честито и узвишено.

Херојство значи снагу, значи свежину, значи бистар поглед, значи висок полет, значи здравље, значи карактер, значи чврсту вољу и значи врлине, међу којима нарочито сјају: љубав, братство и слога, оно је најбоље оличено у Соколству. Зато купити се под соколски барјак значи: »На ноге, децо! У Соколе, да будете хероји, да нам будућност буде светла и златна.

Младост је припрема за будућност. Она не сме да буде пунољак, који се измеће у ружан цвет, она мора бити снажна, свежа, бистра погледа, висока полета, здрава, карактерна, јаке воље и честите душе.

Како ће то да постане?

Најкритичније је време младости време нараштајства. У томе времену треба човек да се изграђује и да себе васпита за будућност. Младост је темељ будућности. На лабавим темељима руше се све грађевине.

Наша омладина има прилике да себе васпита онако, како то будућност тражи и захтева. Будућност наша мора бити, ако хоћемо добро и народу и држави, без племенских и верских диференција. У њој мора да триумфује јединство наше националне мисли. Где се то може? То се може под соколским барјаком. Зато је место наше омладине под соколским барјаком.

Соколством добиће она крила да високо лети и да се уклања места, где је ваљаво и мутно и да се крилима високо диже, да с висине боље види, шта је добро и шта је зло.

Младост све може. Младошћу још није овладала навика и страст. Младост их најлакше сузбија а ако хоће да их победи — Соколство јој је најјаче оружје.

Јака воља и јак карактер најбоље пристаје омладини.

Између осталих врлина треба младост да враси као најлепши цвет: Трезвеност. Младост без трезвености, то је као девојка без невиности. Соколство је необично цени и без те врлине оно је илузорно. Трезвен дух све може и ништа му се не може отети. Трезвена памет само мудрост памти. Трезвена мисао високо се диже. Трезвено срце племенито осећа. Трезвено тело савлађује све муке и напоре. Трезвен живот свачем одоле.

Чујте сви ове речи!

Нису оне само за нараштајце. Оне су и за старије, од којих нараштајци чекају савете и упуте.

Нека нам је свима главна брига: стварање сретне и лепе будућности.

У Соколе сви! Не — да дижемо гвозђе; не — да се пењемо на справе; не — да вежбамо руке и ноге; не — да скачемо и да се преврћемо — то ће они, који то могу — него да соколски мислимо и осећамо, а то можемо сви.

Сваки покрет наших Сокола, треба да буде подстицање душа и срдаца наших ради стварања сретне будућности. То значи покрет њихова тела.

Соколски мисле и осећају сви они, који хоће и раде на том, да нам омладина буде паметна, добра и честита.

Каже се: »Свет остаје на млађима«. Па кад је тако, да цео свет остаје на млађима, онда је неоспорно истина, да на млађима остаје и народ и отаџбина, чији постанак данас славимо и прослављамо.

Буде ли наш нараштај ишао под соколски барјак и буде ли ишао под њега, не ради параде, него из чистог уверења и убеђења, веран соколској мисли и начелима, наш народ биће први у свету, а наша мила и драга отаџбина биће највећа, не по простору, него по гласу, части и угледу, и тада нам неће нико смети да приђе с претњом — него са страхопоштовањем и капом доле.

Овај дан нека нас опомиње на то, да се уједињење никад не раскине а ослобођење да не пређе у ропство никоје брсте.

Брат је мио које вере био. Јединство народа и љубав према отаџбини — јесу соколске паролe које нам дају гаранцију за лепу и златну будућност.

Ми треба да будемо слободни од свега што нам ствара неугодан и поремећен живот. Ми треба да будемо јаки и силни и душом и телом.

Такву будућност хоћемо. С правом то хоћемо, јер су јој садашњошћу јаки темељи постављени.

Чујте нараштајци и омладино!

Чујте сви, који волите ову нашу свету груду и народ свој!

Будимо Соколи!

Здраво!

Gib iz prostih vaj za naraščaj

Proste vaje

za deklice od 10—14 let.

Vaje so sestavljene iz treh oddelkov, ki so spojeni z medigrami. Vsak oddelek ima dva stavka, A in B, ki se ponavljata. Vsak oddelek je torej sestavljen iz štirih stavkov: A, B, A, B.

Vaje so sestavljene na K. Pospišilovo godbo: »Prostná cvičení žen ku VII. sletu všesokolskému v Praze 1920.«, ki jo ima v zalogi ČOS v Pragi. Pri godbi je pri oddelkih ponoviti A, B, naslednji A pa izpade; izpustiti je tudi tretjo medigro in četrti oddelek.

Predigra: 8 taktov $\frac{1}{4}$ — drža.

Oddelek I. A.

- I. 1. odročiti, dlani gor,
2. drža,
3. upogniti odročno, spodnje lehti nad zgornjimi, konci prstov se dotikajo ram,
4. drža,
- II. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v l. na prstih obeh nog v zanožno stojo z d., l. v vzponu,
2. s prisunom d. spetna stoja — iztegniti v priročenje,
3. 4. drža,
- III. — I.
- IV. — II. v drugo stran,
- V. 1. izstopna stoja z d. v stran,
2. s prisunom l. vzpon spetno,
3. izstopna stoja z d. v stran — predročiti v l., hrbti gor,
4. drža,
- VII. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v l. na prstih obeh nog v zanožno stojo z d. skozi priročenje predročiti, hrbti gor,
2. drža,
- VI. 1. priročiti, dalje kakor V. toda v drugo stran,
3. s prisunom d. vzpon spetno — skozi priročenje odročiti, hrbti gor,
4. drža,
- VIII. 1. spon — priročiti,
2. 3. 4. drža.

I. B.

- I. 1. počepno prednožna stoja z d. — roke v bok, hrbti ob telesu, prsti smere nazaj,
2. počepno odnožna stoja z d.,
3. vzravnavna z l., s prisunom d. spetna stoja — iztegniti v priročenje,
4. drža,
- II. 1. z d. veliki čelni krog noter in sp.:
2. $\frac{1}{2}$ obr. v l. na prstih obeh nog v zanožno stojo z d., z l. vzpon — predročiti, hrbti gor in sp.:
3. s prisunom d. spetna stoja — priročiti,
- III. IV. — I. II. toda v drugo stran,
- V. 1. izstopna stoja z d. nazaj — lahen zaklon, l. noga, trup in glava v ravni črti — skrčiti odročno, spodnje lehti pred zgornjimi, hrbti gor in sp.:

2. s prenosom teže telesa vzpon z l., zanožiti zmerno d. — iztegniti v vzročenje,
3. s prisunom d. spetna stoja — skozi odročenje priročiti,
4. drža,

VI. — V. v drugo stran,

- VII. 1. skrižna stoja z d. spredaj — odročiti, hrbti gor,
2. drža,
3. $\frac{1}{2}$ obr. v l. v vzpon spetno,
4. drža,

- VIII. 1. spon — priročiti,
2. 3. 4. drža.

Ponoviti je A, B.

Pri ponovilu B je v VII. taktu v 3. dobi: $\frac{2}{1}$ obr. v l. v vzpon spetno in v VIII. taktu v 1. dobi: s prisunom d. spetna stoja.

1. Medigra.

- I. 1. 1. skrčiti odročno, spodnja leht nad zgornjo, konci prstov se dotikajo rame,
2. 3. 4. drža,
- II. 1. 1. iztegniti v priročnje,
2. 3. 4. drža,
- III. IV. — I. II. toda z d.,
- V. VI. — I. II. toda z obema lehtema,
- VII. VIII. — V. VI.

Oddelek II. A.

- I. 1. predklon — predročiti, hrbti naprej,
2. 3. drža,
- II. 1. vzklon — po najkrajši poti odročiti gor, dlani naprej,
2. 3. drža,
- III. 1. srednji bočni krog nazaj in sp.:
2. srednji bočni krog nazaj in sp.:
3. srednji bočni krog nazaj in sp.:
- IV. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v l. s snožnim poskokom — veliki čelni loki dol d. pred l., do vzročnja, dlani naprej in sp.:
2. doskok v počep in takoj vzravna v spetno stojo — odročiti, hrbti gor,
3. drža,
- V.—VIII. — I.—IV. toda: V. 1. predklon — po najkrajši poti predročiti... VIII. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v d. s snožnim...
- IX. 1. klek na d. — skozi priročnje predročiti v l., vzklopiti gor — lahen zaklon v d. — pogled na roke,
2. 3. drža,
- X. 1. vzklon in predklon v l. — d. zaročiti, l. pokročiti predročno dol noter,
1. roka ob d. boku vzporedno z d. lehtjo, dlani gor,
2. 3. drža,
- XI. 1. začeti vzklon, vzravna — polagoma d. predročiti dol, l. iztegniti v predročnje dol, sklopiti dol in sp.:
2. nadaljevati vzklon, vzravna — polagoma predročiti, sklopljeno dol in sp.:
3. končati vzklon, vzravnavo v zanožno stojo z d. — polagoma predročiti gor, sklopljeno dol in sp.:

- XII. 1. s prisunom d. vzpon spetno— vzročiti, izravnati roke, dlani noter in sp.:
 2. klek na l. — zasukati roke dlani naprej in skozi predročenje l. zaročiti, d. pokrčiti predročno dol noter, d. roka ob l. boku vzporedno z l. lehtjo, dlani gor, predklon v d. (gib kakor X. 1. toda v drugo stran),
 3. drža.
- XIII. 1. vzklon in lahen zaklon v l. — po najkrajši poti predročiti v d., vzklopiti gor — pogled na roke,
 2. 3. drža,
- XIV. — X. toda v drugo stran,
 XV. — XI. toda v drugo stran,
- XVI. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v l. na prstih obeh nog v odnožno stojo z l., d. v vzponu — vzročiti, dlani noter in sp.:
 2. s prisunom l. spetna stoja — skozi odročenje priročiti,
 3. drža.

Борђе Ф. Лојичић:

Материна реч.

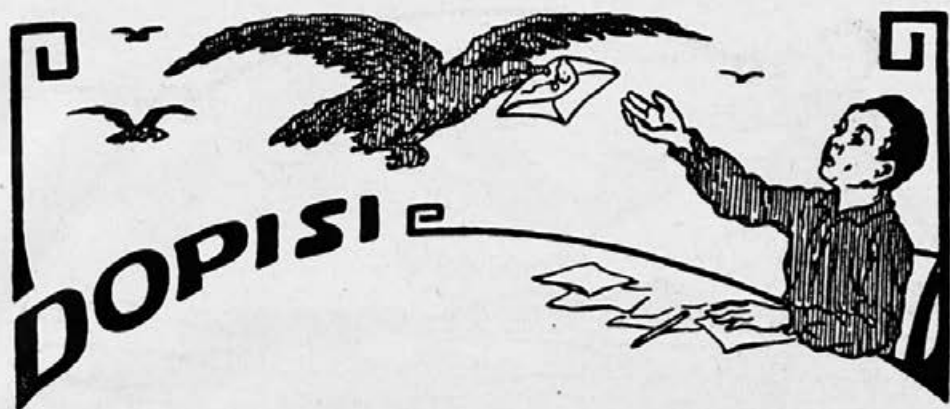
Падаше тужно и суморно вече
 као сећање на прошлост далеку;
 гоњена ветром, обалом уз реку
 мајка ми моја исплакана рече:

»Чуј, сине, ветар, што ти поздрав шаље!
 Са мнош из душе своје молитву пусти!
 И стаде... Пловљаху облаци густе
 и шумор ветра умираще даље.

»Брат ти је Соко био, и паде за народ свој. —
 За мајку Истру живот је дао!«...
 А ја сам тужан био и брата свога звао:
 »Ах, брате мртви, знај! — и ја сам брат твој!«...

И мајци рекох: »Не плачи! — умрети он је знао!
 А мртво лишће паде у томе часу.
 И ветар дуну, шум се даље расу;
 а мајка ми рече: »Падни! и он је пао!«...

Iz *Varaždina*. Prvi decembar 1926 bio je lep dan za omladinu našeg sokolskog društva. Toga je dana naš pomladak i naraštaj bio svedokom jedne lepe sokolske svečanosti, posle koje je i sam pokazao svojim nastupima na Akademiji, što umije i zna. Posle 8 sati navečer svrstano je svo aktivno članstvo pa naraštaj i pomladak nasred dvorane a pod okrilje svog društvenog sokolskog barjaka. Naš starosta brat Nikola Metz protumačio nam je značenje prvog decembra i na kraju svog lepog govora stavio na srce naraštaju da se pripravlja za svoj poziv i na izvršenje zadatka, koji se na nj stavlja, a to je — oslobodjenje zarobljene braće. — Nakon što je članstvo položilo sokolski zavet, predana je diploma počasnom starosti bratu dru. Stjepanu Stankoviću, dugogodišnjem i zaslužnom sokolskom radniku. Naš naraštaj bio je sa svim nazočnim gostima zajedno sudionikom onog svečanog čina. — Posle ovog svečanog dela večeri sledila je Akademija. Prve su vežbale male devojčice splitske vežbe lepezama, vrlo ljupko i dražesno. Osamnaest dečaka iz pmlatka vežbalo je splitske proste vežbe, odrešito i dobro. Dački je naraštaj vežbao dosta lepo Jegerove vežbe batinom, a naučnički naraštaj Jankovićeve sistavne proste vežbe. Premda su oba naraštaja dobro izvela svoje vežbe, pala nam je u oči jedna razlika: dok smo među đacima vidili mladića uskih i plosnatih prsiju pa i gdekojeg izbočena trbuha, kod naučnika toga nismo vidili, štoviše kod ovih poslednjih vidili smo mnogo lepo razvijenih mladih telesa s oblim grudnim košem i izrazitim mišićjem. Eto kako nakazno deluje današnja škola na razvoj mladoga tela! — Posle ovih vežbi izveo je pomladak i naraštaj scenu brata Iv. Bendiša »Nade Istre«. Šteta što ova lepa stvar nije došla do onog izražaja, koji je trebala imati. U daljnjem delu Akademije nastupio je

jedan odio naraštajaca na preči. Ti su svojim smionim vežbama zadivili gledaoce i pokazali, da se možemo za kratko vreme nadati boljoj vežbačkoj generaciji. Braćo naraštajci, samo napred, ali sustavnim radom! — Akademiju su završile naraštajke najlepšom tačkom: izvele su Švarcvaldovu Večer na Savi dosta složno i lako. I one su ovom vežbom pokazale da imaju više čuvstva za ritmiku i talenta za učenje vežbi nego starije im sestre. — Sve u svemu, ta večer ostat će nam u ugodnoj uspomeni.

Na Nikolinje, 5. decembra, priredena je u Sokolani omladinska čajanka, na kojoj su izvedene iste gore navedene vežbe sa još boljim tehničkim uspehom. — Posle toga je dakako došao Sveti Nikola i nakon govora deci i naraštaju obdario sve naše dobre Sokoliće i Sokolice.

Subotica. Druga redovna sednica prednjačkog zbora muškog naraštaja održana 14. XI. 1926 u Subotici. — Br. Stepanov predvodnik »A« grupe muškog naraštaja, otvara sednicu i pozdravlja prisutne, drži kratko naučno predavanje. — Zatim predlaže, da se nabavi sokolska odora. Br. Markov predlaže, da se osnuje blagajna u tu svrhu; to pitanje ostane nerešeno. — Br. Stepanov napominje, da će naraštaj u buduće polagati ispit iz istorije i ideologije sokolske. — Blagajnik referiše o dosadašnjem radu i traži imena onih naraštajaca, koji duguju članarinu. — Knjižničar predlaže o nabavi knjiga. Br. Gabrić predlaže, da se prirede naraštajске zabave u okolini Subotice. — Kazneni odbor reši da se Koča (naraštajac) za najmanje remećenje reda isključi iz društva. — Predlog br. Medakovića, da se izabere gardarobar, za koga predlaže br. Markova, bi jednoglasno primljen. — Br. predvodnik zaključuje sednicu.

S. Gabrić.

Prvi smučarski tečaj Jug. Sokol. Saveza.

Smučanje uvrščamo med najboljše in za telesno zdravje najkoristnejše telesne vaje, izvedljive v zimskem času v naravi. V naši sokolski organizaciji pa je bilo smučanje do zadnjega časa še jako redko v navadi. Toda vedno pogosteje se čuje klic onih krogov, ki znajo pravilno ceniti bivanje in gibanje v svežem zraku, da mora tudi Sokolstvo prenesti svoje vaje iz zaprtih telovadnic pod milo nebo, in to tudi v zimskem času, da se v čistem zraku prezračijo pljuča in razgibljejo mišice. Ker je baš smučanje najprikladnejša vaja za zimski čas ter poleg zdravstvenih koristi nudi tudi druge prijetnosti in zabave, zato skuša Sokolstvo uvesti to panogo med redne vaje. Kakor za vsako panogo telesnih vaj, tako je treba tudi za smučanje gotovega znanja in spretnosti, ako hočemo, da se vaje pravi-

vilno in brez nevarnosti vrše. Za smučanje nam je treba torej izvežbanih prednjakov.

V to svrhu priredi Jugoslov. Sokolski Savez v dneh od 20. januarja do 2. februarja t. l. prvi sokolski smučarski tečaj na Pohorju v bližini Maribora pri Mariborski koči (1080 m) pod vodstvom strokovnjaka br. Rudolfa Badiure. Za udeležnike tečaja je izdal JSS točne predpise glede obleke, hrane, stanovanja itd. S tem tečajem se bo gotovo dvignilo zanimanje za smučarstvo med sokolskim članstvom in bo v teku časa postala ta panoga sestavni del sokolske telesne vzgoje kakor je to že med češkim Sokolstvom.

Smučanje je tudi za naraščaj primerna vaja, zato se skušajte tudi vi, naraščajniki in naraščajnice, priučiti tej vaji, kadar boste imeli v svojih društvih izvežbane vodnike in kjer so vremenske prilike za smučanje ugodne.

NOVE KNJIGE.

Spomenica o I. jugoslovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani 1922. Začetkom januarja letošnjega leta je izdal JSS zadnji snopič Spomenice, ki obsega štiri zvezke, in sicer štev. 8., 9., 10. in 11. S tem je krasno delo o I. jugoslov. vsesokolskem zletu zaključeno in pred nami leži mogočna knjiga, kakršne naše Sokolstvo doslej še ni imelo, pa tudi malokatera druga telovadna organizacija se more ponašati s podobnim književnim delom. Spomenica, ki jo je skrbno in umetniško uredil savezni starešina, brat Gangl, obsega 352 strani in 26 prilog ter vsebuje 30 člankov in pesmi in je okrašena s 400 slikami. Ze iz teh kratkih podatkov je razvidno, kako obširna in lepa je Spomenica, ki bo vsem onim, ki so se z leta udeležili, najlepši spomin. Tudi naraščaju, ki je bil na I. vsesokolskem zletu, bo ta knjiga dragocen spomin, zato naj bi si jo vsak posetnik z leta nabavil. Spomenica stane 350 Din, kdor ne more plačati vsega zneska naenkrat, naroči lahko Spomenico na obroke. Naročila sprejema Jugoslov. Sokolski Savez v Ljubljani (Narodni dom).

Učiteljska tiskarna v Ljubljani je izdala: *Nove razglednice* akademičnega slikarja M. Gasparija. Šest krasnih razglednic v pestrih barvah predstavlja narodne motive, in sicer: Slovenko, Lepo Vido, Mlado Bredo, Pomlad, Slovenca in Svatbo. Serija vseh šest umetniških razglednic stane samo 6 Din.

„Sokolšč“ izhaja vsak mesec ter stane za vse leto 18 Din
Urednik Ivan Bajtzelj v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 28./I.
Uprava v Učiteljski tiskarni v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Izdaja, zalaga in tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani, zanjo odgovarja France Štrukelj.